

Valinnaisaineet 2020-2022

Hirvelän koulu

Sisällys

Hyvät nuoret ja vanhemmat	3
Taito- ja taideaineet sekä valinnaisaineet	3
Valintaprosessi	3
Perusopetuksen tuntijako	4
Valinnaisaineoprosessi 7. luokalla kaavio	5
Valinnaisaineoprosessi 8. luokalla kaavio	6
2 vuosiviikkotunnin valinnaisaineet	7
MUSIIKKI taito- ja taideaine	7
MUSIIKKI 8	8
MUSIIKKI 9	8
KUVATAIDE taito- ja taideaine	9
KUVATAIDE 8	10
KUVATAIDE 9	10
KÄSITYÖ taito- ja taideaine	11
TEKSTIILITYÖ	11
TEKNINEN TYÖ	12
LIIKUNTA taito- ja taideaine	12
LIIKUNTA YLEISKURSSI 8	12
PALLOILU 9	13
KOTITALOUS taito- ja taideaine	13
KOTITALOUS	14
SAKSA B1-KIELI	15
RANSKA B2-kieli	16
VENÄJÄ B2-kieli	17
TALOUSTIETO JA YRITYSTOIMINTA 8	18
LAKITIETO 9	18
TIETOTEKNIikka 8	19
TIETOTEKNIikka 9	20
ROBOTIIKKA JA TIETOTEKNIikka 8	21
ROBOTIIKKA JA TIETOTEKNIikka 9	22
1 vuosiviikkotunnin kurssit syksy / kevät	23
HELPPOA JA HERKULLISTA 8	23
TUOKSUVAA JA MAISTUVAA 9	23
PIENIÄ KÄYTTÖESINEITÄ 8	23

KÄSILLÄ TEHDEN 8.....	24
VÄRIÄ ELÄMÄÄN! 9	24
VANHASTA UUTTA, UUDESTA VANHAA 9	24
BÄNDIKURSSI 8	25
LAULUKURSSI 8.....	25
TEKNOLOGIA KURSSI 8	25
KERAMIKKAKURSSI 8	25
PIIRUSTUSKURSSI 8.....	26
MEDIAKURSSI 9.....	26
MAALAUSTEKNIIKAT 9.....	27
KUNTOA JA TAITOA 8	27
HYVINVOINTIA LIIKKUEN 9	28
KUNTOSALIHARJOITTELUN PERUSTEET 9.....	28
MATKALLA KIELTEN JA KULTTUURIN MAAILMASSA 8.....	28
ENGLANNIN KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN JOHDANTO 9.....	29
IHMISUHDETAITOJA TUKIOPPILAILLE 8	29
RUOTSI.....	29
ONGELMANRATKAISU 8	30
MATEMATIIKKA jatko-opintoja varten 9	30
FYSIIKAN JA KEMIAN TYÖKURSSI 8.....	30
HISTORIA 8.....	31
HYÖTYÄ ELÄIMISTÄ 9	31
TVT:n PERUSTEET 8.....	31
TIETOTEKNIIKAN TEKNOLOGIA 8.....	32
NÄIN VIESTIN OHJELMIEN AVULLA 9.....	33
JATKO-OPINTOJEN ATK-OSAAMINEN 9.....	33
SYVENTÄVÄT OHJELMISTOT JA OHJELMOINTI 9	34

Hyvät nuoret ja vanhemmat

Tämä vihko sisältää koulumme tarjoamat taito- ja taideainevalinnat ja valinnaisainevalinnat 8.-9.-luokille.

Toivomme, että tutustutte tähän vihkoon ennen valintojen tekemistä. Tämä valinnaisainevihko löytyy myös koulun kotisivulta. Tarvittaessa aineenopettaja antaa lisätietoja oppiaineesta.

Säilytä tämä esite myös ensi lukuvuoden valintoja varten.

Taito- ja taideaineet sekä valinnaisaineet

Taito- ja taideaineiden sekä valinnaisaineiden tavoite on syventää ja soveltaa perusopetuksen yhteisten oppiaineiden tietoja ja taitoja. Taito- ja taideaineet ovat osa yhteisenä oppiaineena opetettavaa opetusta ja arvioidaan osana ko. aineen opetusta.

Muut valinnaisaineet: 2 vuosiviikkotunnin aineet ovat yhteisten aineiden syventäviä ja soveltavia opintoja ja 1 vuosiviikkotunnin kurssit ovat useasta aineesta muodostettuja oppiainekokonaisuuksia.

Kahden vuosiviikkotunnin aineet (opetusta kaksi tuntia viikossa) arvioidaan numeroilla ja yhden vuosiviikkotunnin aineista saa sanallisen arvion (H/E).

Valintaprosessi

Ensin tehdään esivalinta, joiden perusteella muodostetaan lopulliset valittavat aineet.

Jokaisen nuoren on valittava yksi taito- ja taideainevalinta. Ainetta opiskellaan 2 tuntia viikossa kahden vuoden ajan eli sekä 8.- että 9.-luokalla. Taito- ja taideaineita ovat: kotitalous, kuvataide, musiikki, liikunta ja käsityö.

Tämän lisäksi nuori valitsee yhden kahden vuosiviikkotunnin valinnaisaineen ja kaksi yhden vuosiviikkotunnin valinnaisainetta. Osa kahden vuosiviikkotunnin oppiaineista ovat kaksivuotisia eli valinta tehdään samalla 9.-luokkaa varten.

Valittava on siis kuusi tuntia 8.-luokan oppiaineista.

Kaikki valinnat on tehtävä harkiten. Ilman erityisen pakottavaa syytä ei valintoja voi vaihtaa myöhemmin.

Koska valinnaisaineiden valinta on laajaa, niin kaikkiin kursseihin ei voida muodostaa ryhmää valintojen vähäisyyden perusteella.

Perusopetuksen tuntijako

	7.	8.	9.	yht.
Äidinkieli ja kirjallisuus	3	4	3	10
A1-kieli, englanti	2	3	2	7
B1-kieli, ruotsi	1,4	1,4	1,2	4
Matematiikka	3	4	4	11
Ympäristöoppi				0
Biologia ja maantieto	2	2	3	7
Fysiikka ja kemia	2	2	3	7
Terveystieto	1	1	1	3
Uskonto/Elämäkatsomustieto	1	1	1	3
Historia ja	2	2		4
Yhteiskuntaoppi			3	3
Musiikki	2			2
Kuvataide	2			2
Käsityö	2			2
Liikunta	2	3	2	7
Kotitalous	3			3
Taide- ja taitoaineiden valinnaiset (2	1**)	2	2	5
Oppilaanohjaus	0,6	0,6	0,8	2
Valinnaiset aineet (1		4	4	8
			yht.	90
Vapaaehtoinen A2-kieli	2	2***)	2***)	6

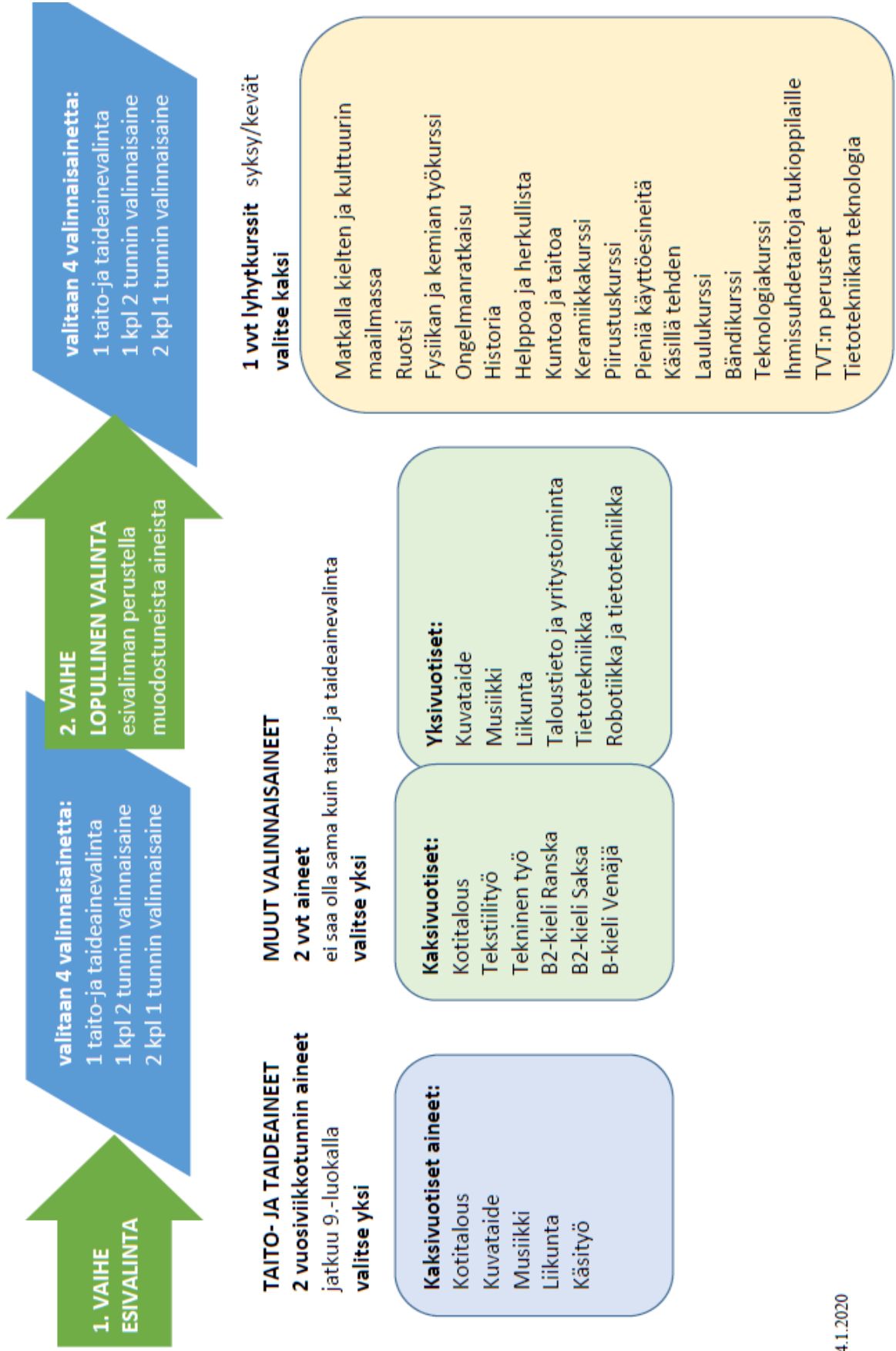
(1 Vuosiluokilla 1-9 yhteensä 9 vvt (valtakunnallinen)

(2 Koulukohtaisesti päätettävät valinnaisaineet, ks. myös **)

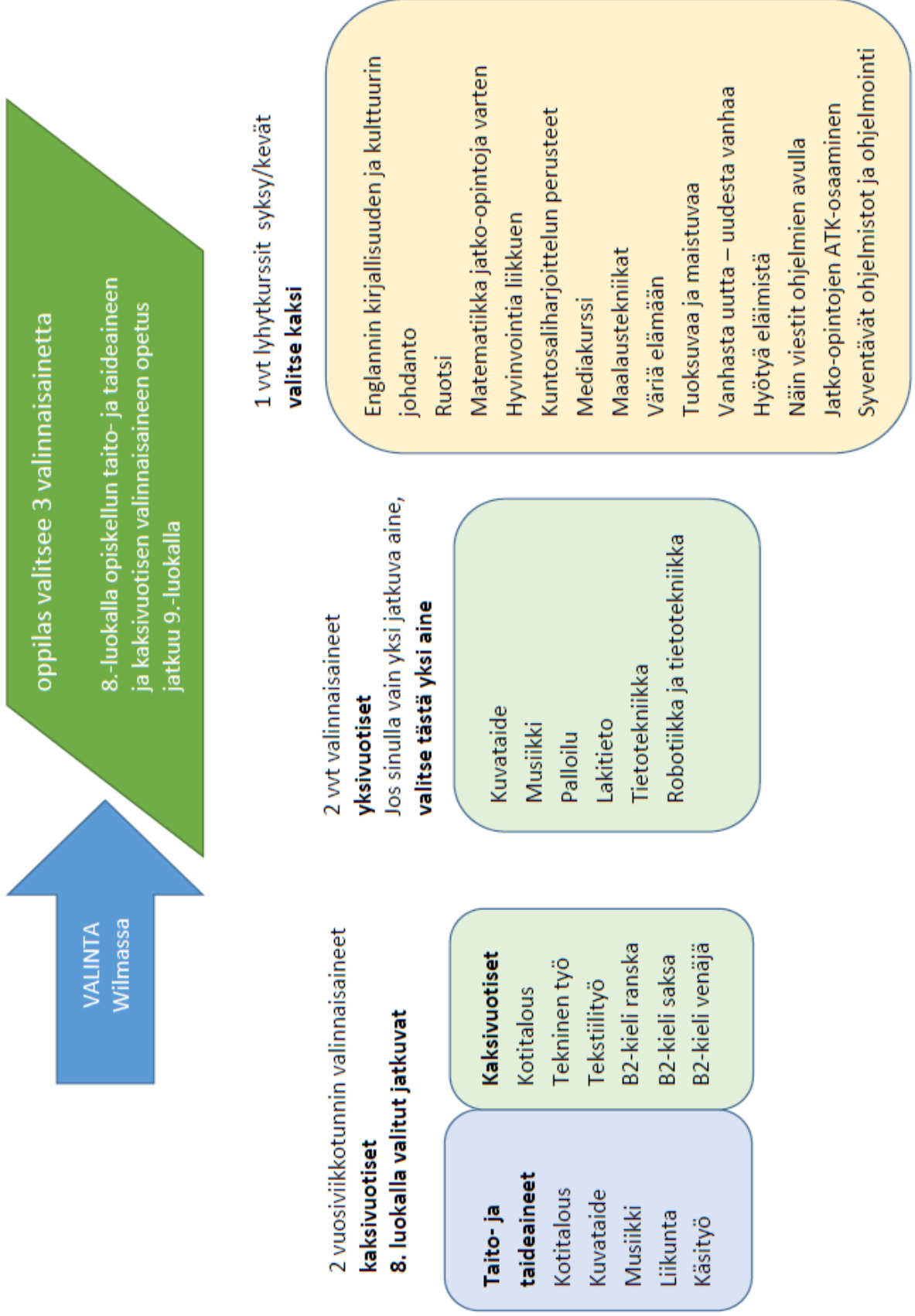
**) Käsityö kaikilla

***) Toteutetaan valinnaisaineena

VALINTAPROSESSI 7. luokalla

VALINTAPROSESSI 8. luokalla

2 vuosiviikkotunnin valinnaisaineet

MUSIIKKI taito- ja taideaine

2 vvt / 8.-9. lk

8. luokalla

Tavoitteet

Oppilas kehittyä toimimaan ryhmässä — kuuntelemaan muita ja musisoimaan osana ryhmää. Bändisoittovalmiudet kehittyvät. Tutustuminen omaan lauluääneen jatkuu. Musiikin lajien tunteminen kehittyä.

Sisältö

- soittotaidon kehittäminen
- pianon ja syntetisaattorin soiton alkeita
- laulamista yksi- ja moniäänisesti
- musiikin lajien tunteminen ja kuunteleminen monipuolisesti - myös soittamisen apuna
- yhteistyötaitojen kehittäminen
- pop- ja rockmusiikin historiaa 1950–80 -arvoilta
- musiikkiohjelmistojen yleiskatsaus
- säveltapailua
- keskeiset käsitteet
- tutustuminen muuhun musiikkialan laitokseen
- osallistuminen koulun juhlien järjestämiseen
- projektit
- mahdolliset konserttikäynnit.

Arviointi

Arvioinnissa voidaan ottaa huomioon taidot ja tiedot, kokeet, tuntiaktiivisuus, osallistuminen koulun musiikkiesitysten järjestelyihin ja eriytyvät harrastukset, yhteistyötaidot ja kehittyminen.

9. luokalla

Tavoitteet

Oppilas kehittyä toimimaan ryhmässä — kuuntelemaan muita ja musisoimaan osana ryhmää. Bändisoittovalmiudet kehittyvät. Tutustuminen omaan lauluääneen jatkuu. Musiikin lajien tunteminen kehittyä.

Sisältö

- soittotaidon edelleen kehittäminen; kitaralla, rummuilla, lyömäsoittimilla ja bassolla
- pianon ja syntetisaattorin soiton alkeita
- valmiuksien edelleen kehittäminen bändimusisoinnissa
- musiikin lajien tunteminen ja kuunteleminen monipuolisesti, myös soittamisen apuna
- säveltapailua; rytmitehtäviä, melodia- ja sointutehtäviä tapailen ja diktaattina.
- keskeistä musiikkisanastoa ja -käsitteitä
- voidaan järjestää käynti esim. musiikkioppilaitoksessa, studiossa tai paikallisradiossa
- osallistuminen kykyjen ja taipumusten mukaisesti koulun musiikkiesityksiin
- esiintymiskokemuksen hankkiminen

- projektit; voidaan toteuttaa erilaisia musiikkiin liittyviä projekteja, joita voivat olla esim. esitelmä, ryhmätyö, omat sävellykset ja sovitukset, äänitteen tekeminen, videon tekeminen tai oman konsertin järjestäminen
- konserttikäynnit.

Arviointi

Arvioinnissa voidaan ottaa huomioon taidot ja tiedot, kokeet, tuntiaktiivisuus, osallistuminen koulun musiikkiesitysten järjestelyihin ja eriytyvät harrastukset, yhteistyötaidot ja kehittyminen.

MUSIIKKI 8

2 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Oppilas kehittyä toimimaan ryhmässä — kuuntelemaan muita ja musisoimaan osana ryhmää. Bändisoittovalmiudet kehittyvät. Tutustuminen omaan lauluääneen jatkuu. Musiikin lajien tunteminen kehittyä.

Sisältö

- soittotaidon kehittäminen
- pianon ja syntetisaattorin soiton alkeita
- laulamista yksi- ja moniäänisesti
- musiikin lajien tunteminen ja kuunteleminen monipuolisesti - myös soittamisen apuna
- yhteistyötaitojen kehittäminen
- pop- ja rockmusiikin historiaa 1950–80 -arvoilta
- musiikkiohjelmistojen yleiskatsaus
- säveltapailua
- keskeiset käsitteet
- tutustuminen muuhun musiikkialan laitokseen
- osallistuminen koulun juhlien järjestämiseen
- projektit
- mahdolliset konserttikäynnit.

Arviointi

Arvioinnissa voidaan ottaa huomioon taidot ja tiedot, kokeet, tuntiaktiivisuus, osallistuminen koulun musiikkiesitysten järjestelyihin ja eriytyvät harrastukset, yhteistyötaidot ja kehittyminen.

MUSIIKKI 9

2 vvt / 9. lk

Tavoitteet

Oppilas kehittyä toimimaan ryhmässä — kuuntelemaan muita ja musisoimaan osana ryhmää. Bändisoittovalmiudet kehittyvät. Tutustuminen omaan lauluääneen jatkuu. Musiikin lajien tunteminen kehittyä.

Sisältö

- soittotaidon edelleen kehittäminen; kitaralla, rummuilla, lyömäsoittimilla ja bassolla
- pianon ja syntetisaattorin soiton alkeita
- valmiuksien edelleen kehittäminen bändimusiisoinnissa
- musiikin lajien tunteminen ja kuunteleminen monipuolisesti, myös soittamisen apuna
- säveltapailua; rytmitehtäviä, melodia- ja sointutehtäviä tapailten ja diktaattina

- keskeistä musiikkisanastoa ja -käsitteitä
- voidaan järjestää käynti esim. musiikkioppilaitoksessa, studiossa tai paikallisradiossa
- osallistuminen kykyjen ja taipumusten mukaisesti koulun musiikkiesityksiin
- esiintymiskokemuksen hankkiminen
- projektit; voidaan toteuttaa erilaisia musiikkiin liittyviä projekteja, joita voivat olla esim. esitelmä, ryhmätyö, omat sävellykset ja sovitukset, äänitteen tekeminen, videon tekeminen tai oman konsertin järjestäminen
- konserttikäynnit.

Arviointi

Arvioinnissa voidaan ottaa huomioon taidot ja tiedot, kokeet, tuntiaktiivisuus, osallistuminen koulun musiikkiesitysten järjestelyihin ja eriytyvät harrastukset, yhteistyötaidot ja kehittyminen.

KUVATAIDE taito- ja taideaine

2 vvt / 8.-9. lk

Tavoitteet

Valinnainen kuvataide syventää, soveltaa ja täydentää aiemmin opittuja taitoja. Opitaan tulkitsemaan taideteoksia. Tiedetään erilaisia taiteentekemisen tekniikoita ja osataan käyttää niitä omassa työskentelyssä. Tiedetään ja osataan tulkita taidehistorian erilaisia ilmiöitä ja niiden vaikutuksia. Tutustutaan eri kulttuurien kuvailmaisuun. Kannustetaan rohkeuteen tehdä erilaisin tekniikoin ja materiaalein sekä tukeutuen omiin vahvuuksiin että hyödyntäen eri kulttuurien kuvailmaisuja. Hahmotetaan omaa visuaalista identiteettiä suhteessa paikallisiin ja suomalaisiin kuvakulttuureihin. Digitaalinen kuvanlukutaito ja eri digitaalisten ohjelmien hyödyntäminen oppimisen tukena.

Sisältö 8. luokka

- kuvalla vaikuttaminen
- maalaus-, piirustus-, keramiikka ja grafiikkatekniikat
- yhteiskunnallinen vaikuttaminen taiteen keinoin. Kuvasta keino ilmaista itseä.
- valokuvaus ja videointi
- digitaaliset piirto-ohjelmat, digitaaliset kuvankäsittelyohjelmat
- lavastustaide ja somistaminen
- taidenäyttelyyn osallistuminen omin teoksin
- taidenäyttelyt: tutustuminen taidetarjontaan, taidemuseoissa, koulussa, ympäristössä ja internetin välityksellä.

Sisältö 9. luokka

- kuvalla vaikuttaminen
- maalaus-, piirustus-, keramiikka ja grafiikkatekniikat
- taidehistoriaa ja kuvien tuottamista
- seinämaalaukset
- grafiikan syväpainotekniikat
- kuvalla vaikuttaminen: Valokuvaus ja videointi
- digitaaliset piirto-ohjelmat, digitaaliset kuvankäsittelyohjelmat
- keväällä teemme oman portfolion valitusta aiheesta (taideteos ja dokumentointi)
- taidenäyttelyt: Tutustuminen taidetarjontaan, taidemuseoissa, koulussa, ympäristössä ja internetin välityksellä.

Arviointi

Arviointi kuvataiteessa on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaiden yksilöllisen edistymisen huomioivaa. Arvioinnilla tuetaan kuvan tuottamisen ja tulkinnan taitojen, taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemuksen, pitkäjänteisten työtapojen sekä itsearviointitaitojen kehittymistä. Oppilaita ohjataan arvioinnilla omien ajatusten ilmaisemiseen ja toisten näkemysten arvostamiseen. Päätösarviointi sijoittuu siihen lukuvuoteen, jona kuvataiteen opiskelu päättyy kaikille yhteisenä oppiaineena.

KUVATAIDE 8

2 vvt/ 8. lk

Tavoitteet

Valinnainen kuvataide syventää, soveltaa ja täydentää aiemmin opittuja taitoja. Opitaan tulkitsemaan taideteoksia. Tiedetään erilaisia taiteentekemisen tekniikoita ja osataan käyttää niitä omassa työskentelyssä. Tiedetään ja osataan tulkita taidehistorian erilaisia ilmiöitä ja niiden vaikutuksia. Tutustutaan eri kulttuurien kuvailmaisuun. Kannustetaan rohkeuteen tehdä erilaisin tekniikoin ja materiaalein sekä tukeutuen omiin vahvuuksiin että hyödyntäen eri kulttuurien kuvailmaisua. Hahmotetaan omaa visuaalista identiteettiä suhteessa paikallisiin ja suomalaisiin kuvakulttuureihin. Digitaalinen kuvanlukutaito ja eri digitaalisten ohjelmien hyödyntäminen oppimisen tukena.

Sisältö

- kuvalla vaikuttaminen
- maalaus-, piirustus-, keramiikka ja grafiikkatekniikat
- yhteiskunnallinen vaikuttaminen taiteen keinoin. Kuvasta keino ilmaista itseä.
- valokuvaus ja videointi
- digitaaliset piirto-ohjelmat, digitaaliset kuvankäsittelyohjelmat
- lavastustaide ja somistaminen
- taidenäyttelyyn osallistuminen omin teoksin
- taidenäyttelyt: tutustuminen taidetarjontaan, taidemuseoissa, koulussa, ympäristössä ja internetin välityksellä.

Arviointi

Arviointi kuvataiteessa on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaiden yksilöllisen edistymisen huomioivaa. Arvioinnilla tuetaan kuvan tuottamisen ja tulkinnan taitojen, taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemuksen, pitkäjänteisten työtapojen sekä itsearviointitaitojen kehittymistä. Oppilaita ohjataan arvioinnilla omien ajatusten ilmaisemiseen ja toisten näkemysten arvostamiseen. Päätösarviointi sijoittuu siihen lukuvuoteen, jona kuvataiteen opiskelu päättyy kaikille yhteisenä oppiaineena.

KUVATAIDE 9

2 vvt/ 9. lk

Tavoitteet samat kuin 8. lk

Sisältö

- kuvalla vaikuttaminen
- maalaus-, piirustus-, keramiikka ja grafiikkatekniikat
- taidehistoriaa ja kuvien tuottamista
- seinämaalaus
- grafiikan syväpainotekniikat

- kuvalla vaikuttaminen: valokuvaus ja videointi
- digitaaliset piirto-ohjelmat, digitaaliset kuvankäsittelyohjelmat
- keväällä teemme oman portfolion valitusta aiheesta (taideteos ja dokumentointi)
- taidenäyttelyt: tutustuminen taidetarjontaan, taidemuseoissa, koulussa, ympäristössä ja internetin välityksellä.

Arviointi sama kuin 8. lk

KÄSITYÖ taito- ja taideaine

2 vvt / 8.-9. lk

Tavoitteet

Valinnainen käsityö syventää ja täydentää aiemmin opittua. Tavoitteena on vahvistaa suunnittelun ja ideoinnin taitoja oman elinympäristön lähtökohdista kestävän muotoilun ajatusta noudattaen. Työskentely ohjaa taloudelliseen ajatteluun ja kehittämään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestävä elämän tapaa.

Sisältö

Tutustutaan kestävään muotoiluun ja tuotesuunnitteluun. Oppilas suunnittelee oman monimateriaalisen projektin. Työtavat ja materiaalivalinnat riippuvat suunnitellusta projektista.

Arviointi

Arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön, oppilaan itsearviointiin ja käsityölliseen prosessiin suunnittelusta valmiiseen tuotteeseen. Ryhmätyöskentelytaidoilla ja vertaisarvioinnilla on suuri merkitys.

TEKSTIILITYÖ

2 vvt / 8.-9. lk

Tavoitteet

Valinnainen tekstiilityö syventää, soveltaa ja kehittää aiemmin opittuja taitoja. Tavoitteena on saada uusia kokemuksia, ja harjoittaa suunnittelutaitoja. Oppilaalla on mahdollisuus kehittää osaamistaan kiinnostuksensa suuntaisesti. Tekemisen ilo ja onnistumisen kokemukset ohjaavat pitkäjänteiseen työskentelyyn.

Sisältö

Toteutettavat työt ja aihepiirit suunnitellaan yhdessä oppilaan kanssa, toiveita ja tarpeita kuunnellen. Ommellaan vaatteita, sisustetaan huonetta, kokeillaan erikoistekniikoita, kirjotaan käsin ja koneella, tilkkuillaan, kudotaan matto ja koristellaan kangasta eri tavoin. Luovuus saa mahdollisuuden, uusia oppeja yhdistetään aiemmin opittuihin taitoihin.

Arviointi

Arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön, vuorovaikutteiseen keskusteluun ja vertais- ja itsearviointiin sekä valmiisiin tuotteisiin.

TEKNINEN TYÖ

2 vvt / 8.-9. lk

Tavoitteet

Valinnainen tekninen työ syventää, soveltaa ja kehittää aiemmin opittuja taitoja. Tavoitteena on kehittyä tuotesuunnittelussa ja suunnitelmien kuvantamisessa, oppia hyödyntämään materiaaleja kestäväällä tavalla ja valmistaa yksilöllisiä töitä eri teemoista oman valintansa mukaan. Kurssilla oppilas oppii kokonaisen käsityöprosessin kulun, suunnittelusta valmiiseen tuotteeseen.

Sisältö

Opetellaan uusia tekniikoita, vahvennetaan jo ennestään hankittua osaamista ja opitaan työn teon kulttuuria ja oikeaoppista työskentelyä tuotantotiloissa. Työturvallisuus ja materiaalitietous tulevat tutuiksi työskentelyn eri vaiheissa. Kurssien aikana tehdään elektroniikkatöitä sekä erilaisia tuotteita metallista ja puusta. Tutustutaan myös moottoritekniikkaan. Töiden teemat ja aiheet ovat oppilaslähtöiset ja voivat liittyä esimerkiksi oppilaan omiin harrastuksiin. Kurssilla tutustutaan teknisten alojen yrityksiin ja teollisuuteen.

Arviointi

Arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön, vuorovaikutteiseen keskusteluun, vertais- ja itsearviointiin sekä valmiisiin tuotteisiin. Myös kokeet ovat mahdollisia.

LIIKUNTA taito- ja taideaine

2 vvt / 8.-9. lk

Tavoitteet

Oppilas saa monipuolista harjoitusta läpi perinteisen suomalaisen liikuntakulttuurin. Tavoitteena on kunnon, motoristen taitojen, lajitaitojen ja eri lajien tuntemuksen syventäminen sekä ryhmätyötaitojen kehittäminen.

Sisältö

Kurssi on liikunnan valinnainen yleiskurssi, jonka ohjelma pohjautuu yhteisen liikuntakurssin lajeihin. Oppilaat kuitenkin osallistuvat kurssin suunnitteluun ja ohjelma painottuu heidän toiveidensa mukaan. Kurssilla tutustutaan mahdollisuuksien mukaan myös uusiin ja vähemmän harrastettuihin lajeihin. Kurssilla liikutaan kuntoillen, liikuntataitoja harjoitellen ja ryhmätaitoja kehittäen liikunnan riemua unohtamatta.

Arviointi

Arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön ja siinä otetaan huomioon opetussuunnitelman mukaisesti oppilaan osoittama oppiminen ja tekeminen.

LIIKUNTA YLEISKURSSI 8

2 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Oppilas saa monipuolista harjoitusta läpi perinteisen suomalaisen liikuntakulttuurin. Tavoitteena on kunnon, motoristen taitojen, lajitaitojen ja eri lajien tuntemuksen syventäminen sekä ryhmätyötaitojen kehittäminen.

Sisältö

Kurssi on liikunnan valinnainen yleiskurssi, jonka ohjelma pohjautuu yhteisen liikuntakurssin lajeihin. Oppilaat kuitenkin osallistuvat kurssin suunnitteluun ja ohjelma painottuu heidän toiveidensa mukaan. Kurssilla tutustutaan mahdollisuuksien mukaan myös uusiin ja vähemmän harrastettuihin lajeihin. Kurssilla liikutaan kuntoillen, liikuntataitoja harjoitellen ja ryhmätaitoja kehittäen liikunnan riemua unohtamatta.

Arviointi

Arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön ja siinä otetaan huomioon opetussuunnitelman mukaisesti oppilaan osoittama oppiminen ja tekeminen.

PALLOILU 9

2 vvt / 9. lk

Tavoitteet

Kurssin tavoitteita ovat palloilutaitojen ja sääntötuntemuksen syventäminen sekä vähemmän harrastettujen palloilulajien alkeiden oppiminen. Lisäksi oheistavoitteina ovat oppilaiden ryhmätaitojen ja fyysisen toimintakyvyn kehittyminen.

Sisältö

Kurssilla keskitytään erityisesti seuraaviin palloilulajeihin: jalkapallo, pesäpallo, koripallo, lentopallo, salibandy, jääpelit, sulkapallo, tennis ja käsipallo. Oppituntien sisältö koostuu lajiharjoittelusta ja pelaamisesta.

Arviointi

Arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön ja siinä otetaan huomioon opetussuunnitelman mukaisesti oppilaan osoittama oppiminen ja tekeminen.

KOTITALOUS taito- ja taideaine

2 vvt / 8.-9. lk

Tavoitteet

Valinnainen kotitalous täydentää seitsemännellä luokalla opittujen asioiden tietoja ja taitoja. Tavoitteena on lisätä oppilaan kiinnostusta ruoanvalmistukseen ja leipomiseen sekä oman kodin hoitamiseen. Tarkoituksena on myös kasvattaa oppilaan ymmärrystä kestävään kulutukseen sekä hyvinvointiin tekemällä oppien.

Sisältö 8. luokka

Perusruoanvalmistus – ja leivontataitojen parantaminen ja niiden soveltaminen erityisruokavalioiden sekä kalenterivuoden ja elämänkaaren juhliin.

Kansallisen ja paikallisen sekä skandinaavisen ruoka- ja tapakulttuurin kautta perehdytään omaan kulttuuriin.

Vahvistetaan arjessa tarvittavia kodin puhtaana pitämisen, tekstiilien ja materiaalien hoitamisen perustaitoja.

Oman käytöksen ja vastuunottamisen merkitys sekä hyvät tavat ja yhteistyön merkitys korostuvat.

Sisältö 9. luokka

Ohjataan soveltamaan ruoanvalmistus- ja leivontataitoja itsenäisesti ja suunnitelmallisesti erilaisissa elämäntilanteissa, arjessa ja juhlassa.

Kansainvälisen ruoka- ja tapakulttuurin kautta perehdytään kestävään ruokakulttuuriin, erityispiirteisiin ja muutokseen sekä tavoitteena myös herätellä kiinnostusta tutustua ja etsiä tietoa erilaisista kulttuureista.

Vahvistetaan arjessa tarvittavia kodin puhtaana pitämisen, tekstiilien ja materiaalien hoitamisen perustaitoja.

Ohjataan kohti kestävää elämäntapaa, päätöksiä tekevänä aktiivisena, taloudellisena ja vastuullisena yhteisön jäsenenä. Edelleen korostetaan hyviä tapoja ja yhteistyötä.

Arviointi

Arviointimenetelminä valinnaisessa kotitaloudessa ovat opetuskeskustelu, havainnointi, kirjallinen-, suullinen-, sanallinen ja numeroarviointi, jatkuva palaute, näyttökokeet, projektit, oppimispäiväkirja, luovuuteen kannustavat kotitehtävät, arviointikeskustelu, vertais- ja itsearviointi.

KOTITALOUS

2 vvt / 8.-9. lk

Tavoitteet

Valinnainen kotitalous täydentää seitsemännellä luokalla opittujen asioiden tietoja ja taitoja. Tavoitteena on lisätä oppilaan kiinnostusta ruoanvalmistukseen ja leipomiseen sekä oman kodin hoitamiseen. Tarkoituksena on myös kasvattaa oppilaan ymmärrystä kestäväan kulutukseen sekä hyvinvointiin tekemällä oppien.

Sisältö 8. luokka

Perusruoanvalmistus – ja leivontataitojen parantaminen ja niiden soveltaminen erityisruokavalioiden sekä kalenterivuoden ja elämäntaaren juhliin.

Kansallisen ja paikallisen sekä skandinaavisen ruoka- ja tapakulttuurin kautta perehdytään omaan kulttuuriin.

Vahvistetaan arjessa tarvittavia kodin puhtaana pitämisen, tekstiilien ja materiaalien hoitamisen perustaitoja.

Oman käytöksen ja vastuunottamisen merkitys sekä hyvät tavat ja yhteistyön merkitys korostuvat.

Sisältö 9. luokka

Ohjataan soveltamaan ruoanvalmistus- ja leivontataitoja itsenäisesti ja suunnitelmallisesti erilaisissa elämäntilanteissa, arjessa ja juhlassa.

Kansainvälisen ruoka- ja tapakulttuurin kautta perehdytään kestäväan ruokakulttuuriin, erityispiirteisiin ja muutokseen sekä tavoitteena myös herätellä kiinnostusta tutustua ja etsiä tietoa erilaisista kulttuureista.

Vahvistetaan arjessa tarvittavia kodin puhtaana pitämisen, tekstiilien ja materiaalien hoitamisen perustaitoja.

Ohjataan kohti kestäväan elämäntapaa, päätöksiä tekevänä aktiivisena, taloudellisena ja vastuullisena yhteisön jäsenenä. Edelleen korostetaan hyviä tapoja ja yhteistyötä.

Arviointi

Arviointimenetelminä valinnaisessa kotitaloudessa ovat opetuskeskustelu, havainnointi, kirjallinen-, suullinen-, sanallinen ja numeroarviointi, jatkuva palaute, näyttökokeet, projektit, oppimispäiväkirja, luovuuteen kannustavat kotitehtävät, arviointikeskustelu, vertais- ja itsearviointi.

SAKSA B1-KIELI

2 vvt / 8.-9. lk

Tavoitteet

Auttaa oppilasta hahmottamaan uuden opiskeltavan kielen suhde aiemmin opiskelemiinsa kieliin, tutustumaan kyseisen kielen kielialueeseen ja elämänmuodon joihinkin keskeisiin piirteisiin sekä tukea oppilaan kielellisen päättelykyvyn, uteliaisuuden ja monikielisyyden kehittymistä.

Rohkaista oppilasta näkemään opiskeltavan kielen taito osana elinikäistä oppimista ja oman kielivarannon karttumista, ohjata oppilasta löytämään itselleen ja ikäkaudelleen parhaiten sopivia tapoja oppia kieliä ja kannustaa häntä käyttämään vähäistäkin taitoaan myös oppituntien ulkopuolella.

Järjestää oppilaalle tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista vuorovaikutusta. Tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä.

Auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan.

Rohkaista oppilasta tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä. Tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin.

Sisällöt

Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen

Tutkitaan ja vertaillaan piirteitä, jotka ovat saksan kielelle luonteenomaisia ja jotka erottavat sitä tai tekevät siitä tunnistettavan aiemmin opitun perustelleella. Muodostetaan käsitys lähisukukielistä, tutustutaan saksan kielen levinneisyyden taustaan, etsitään oppilaita kiinnostavaa tietoa kielialueen kulttuurisista ja muista ilmiöistä. Pohditaan mahdollisia saksan kieleen ja kulttuuriin liittyviä ennako-oletuksia.

Kielenopiskelutaidot

Tutkitaan yhdessä, mikä edistää parhaiten saksan kielen oppimista, mihin kieltä voi käyttää ja mistä löytyy kiinnostavaa saksankielistä aineistoa. Asetetaan omia tavoitteita, opetellaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta.

Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa, taito tulkita tekstejä, taito tuottaa tekstejä

Valitaan erilaisia kielenkäyttötarkoituksia ja erilaisia tekstejä lähinnä epämuodollisissa tilanteissa. Tarpeen mukaan opetellaan myös muodollisempaa kielenkäyttöä. Valitaan oppilaita kiinnostavia kielenkäytön aihepiirejä näkökulmana minä, me ja maailma. Opetellaan kuulemaan, puhumaan, lukemaan ja kirjoittamaan saksaksi monenlaisista aiheista.

Keskeisiä aiheita ovat minä itse, perheeni, ystäväni, koulu, harrastukset ja vapaa-ajan vietto sekä elämä saksankielisessä ympäristössä. Lisäksi valitaan aiheita yhdessä. Valittaessa tekstejä ja aiheita otetaan

jossain määrin huomioon saksan kielen maantieteellinen levinneisyys ja asema. Havainnoidaan kielen rytmiä, intonaatiota ja muita ääntämisen piirteitä ja harjoitellaan ääntämään luontevasti. Harjoitellaan tunnistamaan kielen foneettisen tarkekirjoituksen merkkejä sekä tuottamaan tarvittavia kirjoitusmerkkejä.

Arviointi

Arviointi on monipuolista ja jatkuvaa, ja siinä otetaan huomioon kaikki kielen osa-alueet: kielenopiskelutaidot, vuorovaikutustaidot, taito tulkita tekstejä ja taito tuottaa tekstejä. Päätösarvioinnilla määritellään, miten oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut saksan kielen B-oppimäärän tavoitteet. Osaaminen kielitaidon eri osa-alueilla kehittyy kumuloituvasti.

RANSKA B2-kieli

2 vvt / 8.-9. lk

Ranskan kielen opiskelu antaa oppilaalle valmiudet selvitä jokapäiväisissä viestintätilanteista opittuaan kielen perusrakenteet. Tavoitteena on innostaa ja rohkaista oppilasta käyttämään kielitaitoa. Opetus toimii myös johdantona myöhemmille kielen opinnoille.

Tavoitteet

Kieli

Oppilas oppii kommunikoidaan puhekuppanin tukemana henkilökohtaisia perustietoja käsittelevissä puhetilanteissa. Ymmärtämään helposti ennakoitavia arkielämään liittyviä kysymyksiä, ohjeita, pyyntöjä ja kieltoja.

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii tuntemaan ja ymmärtämään suomalaista ja ranskalaista kulttuuria sekä tutustumaan niiden välisiin keskeisiin yhtäläisyyksiin ja eroihin.

Sisältö 8. luokka

Tilanteet ja aihepiirit

- perusvuorovaikutustilanteet kuten tervehtiminen, esittäytyminen ja kohteliaisuusfraaseja
- itsestä ja lähiympäristöstä puhuminen
- perhe ja vapaa-aika
- tien ja hintojen tiedusteleminen
- arkipäivän viestintätilanteet kuten kaupassa käyminen ja kahvilassa tilaaminen
- matkustussanastoa ja matkasuunnitelmista kertominen.

Aihekokonaisuuksista korostuu kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys.

Sisältö 9. luokka

Tilanteet ja aihepiirit

- itsestä ja lähiympäristöstä kertominen
- kirjeen kirjoittaminen
- mielipiteen ilmaiseminen
- kaupoissa ja ravintoloissa asioiminen, tapaamisesta sopiminen.

Aihekokonaisuuksista korostuu kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys.

Arviointi

Arvioinnissa huomioidaan oppilaan suullinen ja kirjallinen kielitaito sekä harrastuneisuus ja tuntityöskentely.

VENÄJÄ B2-kieli

2 vvt / 8.-9. lk

Valinnaisen venäjän kielen opetuksessa painotetaan puheviestintää kaikkein tavanomaisimmissa arkipäivän tilanteissa ja luodaan pohjaa pitempikestoisille kielen opinnoille toisen asteen koulutuksessa.

Sisältö 8. luokka

Tavoitteet

- opitaan venäjän kielen kirjaimet ja äänteet
- puhutaan puhekumppanin kanssa arkielämään liittyvistä asioista
- luetaan yksinkertaisia viestejä
- kirjoitetaan perustietoja itsestään ja perheestään.

Aihepiirit

- tervehtiminen ja hyvästely, esittäytyminen, perheen ja kodin esittely
- kansallisuudesta ja kielitaidosta kertominen
- itsestä ja lähiympäristöstä puhuminen.

Sisältö 9. luokka

Tavoitteet

- opitaan esittämään ja ymmärtämään arkielämään liittyviä kysymyksiä, ohjeita, pyyntöjä ja kieltoja
- kirjoitetaan kortteja, sähköpostiviestejä, muistilappuja ja muita viestejä
- tutustutaan suomalaisen ja venäläisen kulttuurin yhtäläisyyksiin ja eroihin.

Aihepiirit

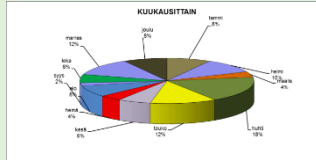
- tien kysyminen ja neuvominen, julkisilla kulkuneuvoilla matkustaminen
- ostosten tekeminen
- harrastukset
- kirjallisuus, teatteri, musiikki.

Arviointi

Arvioinnissa huomioidaan oppilaan suullinen ja kirjallinen kielitaito sekä harrastuneisuus ja tuntityöskentely.

TALOUSTIETO JA YRITYSTOIMINTA 8

2 vvt / 8.lk

Tavoitteet

Tavoitteena on syventää oppilaan taloustiedon ja yritystoiminnan tuntemusta ja saada oppilas sisällyttämään oppimiaan tietoja ja taitoja arkipäivän elämään liittyviksi.

Sisältö

- järkevä rahankäyttö, pankkitoiminta ja vakuutus
- kauppa, yritystoiminta, yrittäjäyys ja markkinointi
- verotus
- kansallisuus ja kansainvälisyys talouselämässä
- talouskriisit ja niiden hoitaminen

Arviointi

Kurssin suorittaminen edellyttää läsnäoloa oppitunneilla. Oma henkilökohtainen kiinnostuneisuus käsiteltäviä sisältöjä kohtaan on keskeinen arviointikriteeri tuntityöskentelyssä. Kurssilla pidetään muutama koe, mutta tärkeintä on, että oppilas kykenee ymmärtämään käsiteltäviä oppisisältöjä arjen todellisuuden näkökulmasta.

LAKITIETO 9

2 vvt / 9.lk

Tavoitteet

Tavoitteena on syventää oppilaan lakitiedon tuntemusta ja saada oppilas sisällyttämään oppimiaan tietoja ja taitoja arkipäivän elämään liittyviksi.

Sisältö

- avioliitto- ja perhelainsäädäntö
- rikos ja rangaistus
- kuluttajalainsäädäntö
- ympäristö- ja talouslainsäädäntö
- Euroopan unioni

Arviointi

Kurssin suorittaminen edellyttää läsnäoloa oppitunneilla. Oma henkilökohtainen kiinnostuneisuus käsiteltäviä sisältöjä kohtaan on keskeinen arviointikriteeri tuntityöskentelyssä. Kurssilla pidetään muutama koe, mutta tärkeintä on, että oppilas kykenee ymmärtämään käsiteltäviä oppisisältöjä arjen todellisuuden näkökulmasta.

TIETOTEKNIikka 8

2 vvt / 8. lk

Osa 1 – Tekstinkäsittely

- tietotekniikan peruskäsitteitä
- tietokoneen rakenne
- kertaus tekstinkäsittelyn perusteista
- muotoillut asiakirjat, tyylien käyttö ja automaattiset toiminnot
- tekstinkäsittelyn grafiikka- kortisto- ja laskentaominaisuudet
- lomakkeitten käyttö.

Osa 2 – Julkaisun taitto

- julkaisun teko taitto-ohjelmalla
- asetusten määrittäminen
- kuvien graafinen muokkaus
- julkaisun visuaalinen sommittelu
- tekstin ja kuvien asemointi.

Osa 3 – Kuvan ja äänen käsittely

- kuvan tallennusmuodot
- vektori- ja bittikarttapiirrosten tekeminen ja muokkaus
- kuvien skannaus ja muokkaus
- animaatiot
- äänen käsittelyn perusteet.

Osa 4 – www-sivujen tekeminen

- koodaus editorilla
- javaskriptit
- css:n käyttö
- multimedia sähköisessä julkaisussa.

Osa 5 – Ohjelmointi

- tutustutaan ohjelmointiin
- peruskäsitteet ja logiikka
- ohjelman tekeminen koodaamalla
- ohjelmointi työelämässä

Osa 6 – Ohjelmiin tutustuminen

- käsittekarttaohjelmat
- piirto-ohjelmat
- diagnostiikkaohjelmat
- toimisto-ohjelmat
- editorit
- kouluohjelmat
- muut mahdolliset kiinnostavat ohjelmat

Tavoitteet

- oppia käyttämään tietotekniikkaa työvälineenä eri oppiaineissa
- antaa oppilaalle realistinen käsitys tietotekniikan merkityksestä yhteiskunnassa
- ohjata oppilasta itsenäisesti hyödyntämään erilaisten sovellusten tarjoamia mahdollisuuksista ja huomioimaan niiden rajoitukset
- ohjata oppilasta hankkimaan tietoa eri lähteistä, arvioimaan sitä kriittisesti sekä käsittelemään sitä laadullisesti ja määrällisesti
- ohjata oppilasta luovaan ongelmanratkaisuun
- antaa oppilaalle myönteisiä kokemuksia ja onnistumisen iloa.

Sisältö

Kurssin aiheosioista valitaan vähintään kaksi kokonaisuutta. Näiden lisäksi valitaan aiheita kiinnostuksen mukaan muista osista joko siten, että yksi tai useampi osa opiskellaan kokonaan tai opiskellaan osittain yhden tai useamman aiheen asioita.

Arviointi

Oppilasarvostelussa painotetaan itsenäisen työskentelyn merkitystä. Oppilaan tulisi kyetä itsenäisesti käsikirjojen ja ohjelman opasteiden avulla omaksumaan uusien ohjelmien keskeiset ominaisuudet. Kurssinnumero määräytyy työskentelyn, tuntitehtävien ja kokeiden perusteella. Menestyksellinen opiskelu vaatii pitkäjänteistä työskentelyä ja kärsivällisyyttä.

TIETOTEKNIikka 9

2 vvt / 9. lk

Osa 1 – Taulukkolaskenta

- kertaus WINDOWS –toiminnoista
- taulukkolaskennan perustoiminnot
- valmiit funktiot ja omat laskentakaavat
- graafiset esitykset
- taulukkolaskennan kortisto-ominaisuudet
- makrojen käyttö.

Osa 2 – Kortistot ja tietokannat

- yksinkertaisen kortiston luonti ja käsittely
- relaatiotietokannan luonti ja käsittely
- tietojen selaus, kyselyt, raportointi ja lomakkeet
- tietopankit
- tietoturvallisuus ja yksilönsuoja.

Osa 3 – PowerPoint esityksen teko

- valmiin diaesityksen muokkaus
- erilaisten valmiiden pohjien käyttö
- oman esityksen teko
- diojen ajastukset
- diojen animaatiomallit.

Osa 4 – Multimedia

- multimedian tekeminen sovelluskehittimellä
- skriptien käyttöä
- oman esityksen tekeminen.

Osa 5 – Ohjelmointi

- tutustutaan ohjelmointiin
- peruskäsitteet ja logiikka
- ohjelman tekeminen koodaamalla
- ohjelmointi työelämässä

Osa 6 – Ohjelmiin tutustuminen

- Käsitekarttaohjelmat
- piirto-ohjelmat
- diagnostiikkaohjelmat
- toimisto-ohjelmat
- editorit
- kouluohjelmat
- muut mahdolliset kiinnostavat ohjelmat

Osa 7 – 3D-suunnitteluohjelman käyttö ja 3D tulostus

- Tutustutaan johonkin 3D-mallinnusohjelmaan ja suunnitellaan sillä joku esine. Tulostetaan se 3D-tulostimella.

Tavoitteet

- oppia käyttämään tietotekniikkaa työvälineenä eri oppiaineissa
- antaa oppilaille realistinen käsitys tietotekniikan merkityksestä yhteiskunnassa
- ohjata oppilasta itsenäisesti hyödyntämään erilaisten sovellusten tarjoamia mahdollisuuksista ja huomioimaan niiden rajoitukset
- ohjata oppilasta luovaan ongelmanratkaisuun
- antaa oppilaille myönteisiä kokemuksia ja onnistumisen iloa.

Sisältö

Kurssin aiheosioista valitaan vähintään kaksi kokonaisuutta. Näiden lisäksi valitaan aiheita kiinnostuksen mukaan muista osista joko siten, että yksi tai useampi osa opiskellaan kokonaan tai opiskellaan osittain yhden tai useamman aiheen asioita.

Arviointi

Oppilasarvostelussa painotetaan itsenäisen työskentelyn merkitystä. Oppilaan tulisi kyetä itsenäisesti käsikirjojen ja ohjelman opasteiden avulla omaksuma uusien ohjelmien keskeiset ominaisuudet. Kurssinnumero määräytyy työskentelyn, tuntitehtävien ja kokeiden perusteella. Menestyksellinen opiskelu vaatii pitkäjänteistä työskentelyä ja kärsivällisyyttä.

ROBOTIIKKA JA TIETOTEKNIikka 8

2 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on tutustuttaa oppilaat robottien toimintaan ja niiden ohjelmoimiseen sekä tietotekniikan osa-alueisiin.

Sisältö

Kurssilla käytetään noin puolet ajasta robottien rakentamiseen ja ohjelmointiin. Toinen puoli ajasta menee tietotekniikan aiheisiin. Rakennetaan robotti ja ohjelmoidaan se tekemään haluttuja toimintoja. Robotit ovat Lego-merkkiset. Ohjelmointi tapahtuu tietokoneen avulla. Tietotekniikan aiheet valitaan 8. luokan tietotekniikan valinnaisen kurssin aiheista. ATK-osiossa tehdään 2-4 osiota 8. luokan tietotekniikan kursseista.

Arviointi

Oppilasarvostelussa painotetaan itsenäisen työskentelyn merkitystä. Kurssinumero määräytyy työskentelyn, tuntitehtävien ja kokeiden perusteella. Menestyksellinen opiskelu vaatii pitkäjänteistä työskentelyä ja kärsivällisyyttä.

ROBOTIIKKA JA TIETOTEKNIikka 9

2 vvt / 9. lk

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on tutustuttaa oppilaat robottien toimintaan ja niiden ohjelmoimiseen sekä tietotekniikan osa-alueisiin.

Sisältö

Kurssilla käytetään noin puolet ajasta robottien rakentamiseen ja ohjelmointiin. Toinen puoli ajasta menee tietotekniikan aiheisiin. Rakennetaan robotti ja ohjelmoidaan se tekemään haluttuja toimintoja. Robotit ovat Lego-merkkiset. Ohjelmointi tapahtuu tietokoneen avulla. Tietotekniikan aiheet valitaan 8.

luokan tietotekniikan valinnaisen kurssin aiheista. ATK-osiossa tehdään 2-4 osiota 9. luokan tietotekniikan kursseista.

Arviointi

Oppilasarvostelussa painotetaan itsenäisen työskentelyn merkitystä. Kurssinumero määräytyy työskentelyn, tuntitehtävien ja kokeiden perusteella. Menestyksellinen opiskelu vaatii pitkäjänteistä työskentelyä ja kärsivällisyyttä.

1 vuosiviikkotunnin kurssit syksy / kevät

HELPPOA JA HERKULLISTA 8

1 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Tämän kurssin tarkoituksena on lisätä oppilaan kiinnostusta ruoanvalmistukseen ja leipomiseen sekä oman kodin hoitamiseen. Kurssi kannustaa yhteisöllisyyteen ja vastuun ottamiseen.

Sisältö

Erilaisten perusruokien ja leivonnaisten – helppoja ja herkullisia – valmistamista sekä puhtaanapitoa.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

Arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön sekä vertais- ja itsearviointiin.

TUOKSUVAA JA MAISTUVAA 9

1 vvt / 9. lk

Tavoitteet

Lisätä oppilaan taitoja ja tietoja pääosin leivonnan osa-alueelta.

Sisältö

Erilaisten leivonnaisten – suolaisten ja makeiden – valmistusta kalenterivuosi huomioiden. Omien aterioiden suunnittelu ja toteutus.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

Arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön sekä vertais- ja itsearviointiin.

PIENIÄ KÄYTTÖESINEITÄ 8

1 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Oppilas syventää käyttäjälähtöisen suunnittelun taitoja. Perehdytään käyttö ja koriste-esineiden valmistukseen yhdistäen perinnekäsityöt ja nykyaikaiset valmistusmenetelmät.

Sisältö

Ideoidaan, suunnitellaan ja valmistetaan omia pieniä tuotteita, esimerkiksi koruja tai koriste-esineitä. Käytössä on kaikki käsityön materiaalit, koneet ja tekniikat mahdollisuuksien mukaan. Materiaaleina valmistuksessa voidaan käyttää niin kovia (esim. puu, metalli, muovi) kuin pehmeitäkin (esim. kangas, huovutettu villa, lanka) materiaaleja. Tutustutaan alojen taideteollisuuden yrityksiin.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

Arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön sekä vertais- ja itsearviointiin.

KÄSILLÄ TEHDEN 8

1 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Oppilas syventää suunnittelutaitojaan yhdistäen taitojaan uusiin oppeihin.

Sisältö

Tutustutaan monenlaisiin käsitöihin eri näkökulmista. Pohditaan kierrätystä, kankaankuvioinnin eri mahdollisuuksia, ompelun ulottuvuuksia, langoilla leikittelyä. Oppilas suunnittelee ja toteuttaa valitsemallaan tekniikalla tuotteen.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

Arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön sekä vertais- ja itsearviointiin.

VÄRIÄ ELÄMÄÄN! 9

1 vvt / 9. lk

Tavoitteet

Tutustutaan värien vaikutukseen sisustuksessa. Suunnitellaan ja valmistetaan sisustustuote tekstiilimateriaalista.

Sisältö

Erialaisten väriharjoitusten kautta oppilas tutkii värin vaikutuksia. Suunnitellaan ja toteutetaan sisustustuote omaan huoneeseen valitulla tekniikalla.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

Arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön sekä vertais- ja itsearviointiin.

VANHASTA UUTTA, UUDESTA VANHAA 9

1 vvt / 9. lk

Tavoitteet

Oppilas ymmärtää kestäväen kehityksen periaatteet. Syvennämme aiemmin opittuja käsityö- ja puuntyöstökoneenkäyttötaitoja.

Sisältö

Valmistamme kodin pieniä käyttöesineitä ja huonekaluja (hyllyt, jakkarat, penkit, pienet seinäkaapit, jne.), jotka voimme käsitellä vanhanolaisiksi, nk. ajanpatinan näköisiksi.

Korjaamme tai tuunaamme kodin pieniä käyttöesineitä (tuolit, pienet pöydät, valaisimet tms.) uusiokäyttöön ja annamme niille uuden elämän.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

Arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön sekä vertais- ja itsearviointiin.

BÄNDIKURSSI 8

1 vvt / 8.lk

Tavoitteet

Oppilas kehittyy osana bändiä: soittajana ja laulajana.

Sisältö

Monipuolista koti- ja ulkomaista pop- ja rock-ohjelmistoa. Kitara, sähkökitara, basso, koskettimet ja syntetisaattorit, ohjelmistoinstrumentit, rummut. Mikrofonilaulu ja miksaamisen aakkosia: kaiku, panorointi, kompressointi.

Arviointi

Hyväksytyt/hylätyt

Tuntiaktiivisuus ja osaaminen. Kehittyminen kurssin aikana.

LAULUKURSSI 8

1 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Hengitystekniikan ja äänenmuodostuksen parantaminen. Terveen äänenmuodostuksen oppiminen. Sävelpuhtauden paraneminen. Iloa ja virkistystä laulamisesta.

Sisältö

Äänenmuodostuksen aakkosia, ääniharjoituksia, helpohkoa yksi- ja moniäänistä ohjelmistoa.

Arviointi

Hyväksytyt/hylätyt

TEKNOLOGIA KURSSI 8

1 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Oppilas tutustuu tietokonepohjaiseen äänittämiseen, miksaamiseen ja säveltämiseen ja osaa soveltaa oppimaansa.

Sisältö

Erilaiset mikrofonit eri tarkoituksiin. Sekvensseri- ja audiotyöaseman rakentaminen.

Akustoinnin perusteita, mikrofonitekniikoita ja miksaamisen perusasioita. Ohjelmistoinstrumentteja ja vahvistinmallinnuksia. Omien kappaleiden tekemistä tietokoneella ja tabletilla.

Arviointi

Hyväksytyt/hylätyt

KERAMIKKAKURSSI 8

1 vvt / 8. lk

Keramiikkakurssilla tutustutaan kolmiulotteisen työskentelyn perinteisiin menetelmiin, kuvanveistoon ja erilaisiin materiaaleihin. Pääasiallinen työskentelymateriaali on puna- ja valkosavi sekä kipsi. Tutustutaan eri keramiikkatyyleihin kautta aikojen.

Sisällöt

- Kolmiulotteinen rakentaminen
- perehdytään keramiikan muotoilutekniikoihin (muotoaminen ja dreijaus)
- keramiikan koristelu, lasitus ja pintakäsittely
- makkara- ja levytekniikka
- tehdään muotti ja valos keramiikkaa ja kipsiä hyödyntäen
- savi ja keramiikka materiaalina; keskeisenä alueena materiaalioppi
- esineiden eettisyys ja ekologisuus
- muotoilu: Suomalainen ja eurooppalainen Design.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

PIIRUSTUSKURSSI 8

1 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Piirustuskurssilla opitaan piirtämisen perustekniikat ja monipuolinen piirtimien käyttö. Tekniikkoina mm. lyijykynä-, hiili- ja tussipiirustus. Monipuolinen aiheisto opettaa havainnoimaan ja ilmaisemaan piirtäen. Opimme sommittelua, tilan, muodon ja perspektiivin käsittelyä. Teemme grafiikan piirtopöydällä animointikuvia.

Sisällöt

- sarjakuva
- klassinen mallipiirros
- valot, varjot, valöörit
- sivellintussitekniikat
- manga, anime
- animointikuva grafiikan piirtopöydällä

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

MEDIAKURSSI 9

1 vvt / 9.lk

Tavoitteet

Tavoitteena ymmärtää kuvan vaikutuskeinoja niin kuvan vastaanottajana kuin tuottajana. Minä vaikuttava kuvan tuottajana ja mediakuvien vastaanottajana. Kuvanlukutaito ja kriittisyys. Harjoitellaan taitoja käyttää ja tuottaa digitaalista kuvaa. Teknologian hyödyntäminen, tiedonhallintataidot. Käsittelemme kuvallisia teemoja ja teemme tehtäviä graafisen suunnittelijan ja valokuvaajan ammatissa (Työelämätaidot ja yrittäjyys).

Sisältö

- valokuvausta järjestelmäkameralla
- Kuvankäsittely ja videoeditointi
- tiedonhaku
- digitaalisen kuvan käyttö ja tuottaminen

- harjoittelemme tietokoneen eri kuvankäsittelyohjelmia
- animaation tai lyhytelokuvan tekemin
- julkisuus: tekijänoikeuskysymykset
- kuva sosiaalisessa mediassa
- pelit ja pelisuunnittelu, oman 3D-mallin tekeminen.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

MAALAUSTEKNIIKAT 9

1 vvt/ 9. lk

Tavoitteet

Tavoitteena on oppia erilaisia maalaustekniikoita. Käytetään erilaisia maalaustekniikoita ja materiaaleja omissa maalauksissa. Opitaan löytämään omaan ilmaisuun sopivia väri- ja materiaalivalintoja sekä maalaustapoja. Aihepiireinä akryyli/öljyvärimaalaus, akvarellivärimaalaus, guassimaalaustekniikka. Teemme myös sivellintussi-taidetta tutustuen eri maalaustyyliin. Taiteilija- ja teosesimerkit taidehistoriasta ja aikalaistaiteesta aktivoivat opiskelijaa oman kuvakielen ja ilmaisun löytämisessä ja syventämisessä.

Sisältö

- akvarellimaalaus
- akryylivärimaalaus/öljyvärimaalaus
- guassimaalaustekniikka
- pastellivärimaalaus
- sivellintussit, anime ja manga

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

KUNTOA JA TAITOA 8

1 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on oppilaan liikuntataitojen, aerobisen kestävyys ja lihaskunnan kehittyminen.

Sisältö

Kurssilla harrastetaan liikuntamuotoja, jotka tukevat liikuntataitojen, aerobisen kestävyys ja lihaskunnan kehittämistä. Ohjelma koostuu yhdessä kurssilaisten kanssa yhdistelemällä taitoharjoitteita, kuntoa kohottavia pallopelejä ja -leikkejä, lenkkeilyä ja kuntosalityöskentelyä.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

Kurssista annetaan hyväksytty, jos osallistuu tekemiseen tai hylätty arvosana, jos ei ole paikalla tai ei osallistu tekemiseen.

HYVINVOINTIA LIIKKUEN 9

1 vvt / 9. lk

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on oppilaan liikuntataitojen, aerobisen kestävyys- ja lihaskunnan kehittyminen.

Sisältö

Kurssilla harrastetaan liikuntamuotoja, jotka tukevat liikuntataitojen, aerobisen kestävyys- ja lihaskunnan kehittämistä. Ohjelma kootaan yhdessä kurssilaisten kanssa yhdistelemällä taitoharjoitteita, kuntoa kohottavia pallopelejä ja -leikkejä, lenkkeilyä ja kuntosalityöskentelyä.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

Hyväksytty arviointi perustuu tekemisen osallistumiseen, hylätty arvosana jos ei ole paikalla tai ei osallistu tekemiseen.

KUNTOSALIHARJOITTELUN PERUSTEET 9

1 vvt / 9. lk

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on oppia harjoittelemaan kuntosalilla turvallisesti ja tavoitteellisesti. Opettelemme oikeaoppisia tekniikoita sekä teorian että käytännön avulla.

Sisältö

Kurssilla opettelemme oikeaoppisia liiketekniikoita sekä teorian että käytännön avulla. Lisäksi harjoittelemme erilaisia kuntoilumuotoja. Kurssi ei vaadi jäsenyyttä kuntosalille, sillä monia liikkeitä voi tehdä myös kotona.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

Hyväksytty arviointi perustuu tekemisen osallistumiseen, hylätty arvosana jos ei ole paikalla tai ei osallistu tekemiseen.

MATKALLA KIELTEN JA KULTTUURIN MAAILMASSA 8

1 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Kurssille osallistuva oppilas tutustuu kurssin kautta eri maiden kulttuureihin ja oppii eri kulttuurien kielistä ja tavoista.

Sisältö

Kurssilla tutustutaan eri maiden kulttuureihin kielten kautta. Työskentely tapahtuu projektimuotoisesti. Kurssin suorituskieleinä toimivat suomi ja englanti.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

Hyväksymiseen vaaditaan riittävä läsnäolo ja osatehtävien suoritus.

ENGLANNIN KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN JOHDANTO 9

1 vvt / 9. lk

Tavoitteet

Oppilas tutustuu erilaisiin englanninkieliseen lähdemateriaaliin ja oppii näkemään lähdemateriaaleja myös tutkivammalla silmällä.

Sisältö

Kurssilla käydään läpi eri englanninkielisiä lähdemateriaaleja, esimerkiksi lyriikoita, runoja, pieniä tekstejä ja elokuvia. Kurssi voi olla erityisen hyödyllinen lukioon suuntautuville.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

Hyväksymiseen vaaditaan riittävä läsnäolo ja osatehtävien suoritus.

IHMISUHDETAITOJA TUKIOPPILAILLE 8

1 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Oppilas saa opastusta ja neuvoja tukioppilana toimimiseen ja yhteisöllisyyden ja hyvän ilmapiirin luomiseen.

Kuvaus

Kurssi on suunnattu tukioppilaille. Kurssilla mietitään ja opitaan hyödyllisiä taitoja ihmisten kanssa toimimisesta.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

RUOTSI

1 vvt / 8. tai 9. luokka

Kurssin voi valita vain kerran.

Tavoitteet

Laaajentaa sanavarastoa sekä parantaa suullisia viestintävalmiuksia. Kurssilla kiinnitetään erityistä huomiota viestinnällisten kompensatiokeinojen käyttöön sekä kannustetaan rohkeaan ruotsin käyttöön.

Sisältö

Keskeisten viestintätaitojen ylläpito ja kehittäminen erilaisten suullisten harjoitteiden avulla. Tällä kurssilla opit mm. ilmaisemaan mielipiteesi ruotsiksi, väittelemään, kertomaan itsestäsi, harrastuksistasi, mielipiteistäsi. Lisäksi keskusteluissa sivutaan ajankohtaisia teemoja; kuten talous, politiikka, urheilu, muoti, musiikki. Parikeskusteluja, ryhmäkeskusteluja, esitelmiä, pienoisenäytelmiä.

Arviointi

Kurssista annetaan hyväksytty, jos osallistuu tekemiseen tai hylätty arvosana, jos ei ole paikalla tai ei osallistu tekemiseen.

ONGELMANRATKAISU 8

1 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Kurssilla ratkotaan erilaisia matemaattisia ongelmia yksin, pareittain tai ryhmissä. Mukaan pyritään ottamaan myös ongelmia, jotka eivät ole sidottuja tiettyyn oppiaineeseen tai koulumaailmaan. Ratkaisuja etsitään ja havainnollistetaan käyttäen erilaisia apuvälineitä.

Sisältö

Matemaattisiin ongelmiin tutustumista ja ratkaisumenetelmien harjoittelua.

Arviointi

Hyväksytty tai hylätty. Hyväksytyn arvosanan saa kun on tunneilla paikalla ja osallistuu ongelmien ratkaisuun aktiivisesti sekä pohtii käytettyjä menetelmiä

MATEMATIIKKA jatko-opintoja varten 9

1 vvt / 9. lk

Tavoitteet

Kurssilla harjoitellaan samoja matematiikan taitoja, joita oppilaiden tulevilla oppilaitoksissa tarvitaan. Materiaaleina on sekä ammattioppilaitosten käytössä olevia kirjoja sekä lukion oppikirjoja (pitkä- ja lyhyt matematiikka). Erityisesti kurssin tavoitteena on tukea oppilaan matematiikan valmiuksia ja osaamista peruskoulun jälkeisissä opinnoissa.

Keskeiset sisällöt

Toisen asteen oppilaitosten matematiikan ensimmäisten kurssien sisällöt.

Arviointi

Hyväksytty tai hylätty. Hyväksytyn arvosanan saa kun on tunneilla paikalla ja harjoittelee mahdollisesti tulevan oppilaitoksen mukaisia matematiikan tehtäviä.

FYSIIKAN JA KEMIAN TYÖKURSSI 8

1 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Syvennetään kokeellisen työskentelyn osaamista fysiikan ja kemian oppilastöissä. Syvennetään myös oppilastöiden teorian ymmärtämisen ja käytännön tekemisen yhdistämistä.

Sisältö

Kurssilla tehdään fysiikan ja kemian oppilastöitä.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty.

Perustuu jatkuvaan näyttöön ja työselostusten tekemiseen.

HISTORIA 8

1 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Kurssilla tutustutaan Suomen ja maailmanhistoriaan Ranskan vallankumouksen ajasta nykypäivään elokuvan sekä kuvallisten ja kirjallisten dokumenttien avulla.

Tavoitteena on ymmärtää historian keskeisiä syy-seuraussuhteita ja tapahtumakulkuja mikrohistoriallisesta, eli yksilön, näkökulmasta.

Sisältö

Tarkastelun kohteena ovat historian merkittävät käännekohtat ja ajanjaksot, jotka ovat vaikuttaneet keskeisesti historian kulkuun aina nykypäivään asti. Keskeistä on tarkastella sisältöjä yksilön ja ihmisryhmien kokemusten kautta.

Arviointi

Hyväksytty/Hylätty

Kurssin suorittaminen edellyttää läsnäoloa oppitunneilla. Oma henkilökohtainen kiinnostuneisuus käsiteltäviä sisältöjä kohtaan on keskeinen arviointikriteeri tuntityöskentelyssä. Kurssilla pidetään muutama koe, mutta tärkeintä on, että oppilas kykenee ymmärtämään käsiteltäviä oppisisältöjä yksilön ja ihmisryhmän näkökulmasta ymmärtäen samalla historian keskeisiä syy-seuraussuhteita ja tapahtumakulkuja.

HYÖTYÄ ELÄIMISTÄ 9

1 vvt / 9. lk

Tavoitteet

Kurssilla keskitytään siihen, millaisilla eri tavoilla ihminen hyödyntää eläimiä. Tutustutaan myös hyötyeläinten historiaan sekä ammatti- ja harrastemahdollisuuksiin.

Sisältö

Kurssin sisältö sovitaan tarkemmin oppilaiden mielenkiinnon mukaan. Kurssilla on paljon vierailevia puhujia ja asiantuntijoita sekä vierailuja erilaisiin kohteisiin, esimerkiksi mahdollisuuksien mukaan maatilalle. Kurssin aikana tutustumme erilaisiin hyöty- ja lemmikkieläimiin ryhmätöiden avulla sekä puhumme jalostuksesta.

Arviointi

Hyväksytty/Hylätty

Kurssin hyväksytty suorittaminen perustuu ryhmätöihin osallistumiseen ja itsenäiseen työskentelyyn, aktiivisuuden tunneilla sekä vierailuilla ja itse- sekä vertaisarviointiin.

TVT:n PERUSTEET 8

1 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Kurssi tutustuttaa Windows tietokoneen ja tärkeimpien ohjelmien käytön perusteisiin. Windows on työelämän tietokoneissa selvästi yleisin käyttöjärjestelmä.

Sisältö

- Windows käyttöjärjestelmän perusteet
- katsaus muihin käyttöjärjestelmiin
- tietoverkkoympäristö
- netiketti eli käyttäytyminen netissä
- sähköposti
- O365 ympäristö
- Peda.net
- Wordin perusteet
- Power Pointin perusteet
- kymmensormijärjestelmän perusteet
- tiedostomuodot
- lisensointi
- sisältö voi hieman vaihdella.

Arviointi

Arviointi perustuu pääosin tuntityöskentelyyn ja tunneilla tehtyihin tehtäviin
Hyväksytyt/hylätyt

TIETOTEKNIIKAN TEKNOLOGIA 8

1 vvt / 8. lk

Tavoitteet

Kurssilla tutustutaan tietokoneen fyysiseen rakenteeseen ja opitaan ymmärtämään, miten elektroninen laite on valjastettu ihmisen käyttöön.

Sisältö

- tietokoneen rakenne
- kurkistetaan, mitä tietokoneen ”konepellin” alta löytyy
- tietotekniikan teoreettiset perusteet
- perehdytään binäärilukuihin
- perehdytään syihin, miksi tietokoneissa on binäärijärjestelmä
- robotiikka
- koodataan perusteita roboteilla
- verkot
- tutustutaan tietoverkkojen perusteisiin
- html-kieli eli nettisivujen perusteet
- sisältö voi hieman vaihdella.

Arviointi

Arviointi perustuu pääosin tuntityöskentelyyn ja tunneilla tehtyihin tehtäviin
Hyväksytyt/hylätyt

NÄIN VIESTIN OHJELMIEN AVULLA 9

1 vvt / 9. lk

Tavoitteet

Osataan käyttää tietotekniikka viestinnässä. Viestintä on sekä kirjallista että liikkuvaa kuvaa.

Sisältö

- julkaisuohjelma eli lehden taittaminen
- hieman lisää Power Pointista
- toinen esitysohjelma
- käsitekarttaohjelmat
- näytönkaappausvideo
- videon editointi
- kymmensormijärjestelmän harjoittelua
- sisältö voi hieman vaihdella.

Arviointi

Arviointi perustuu pääosin tuntityöskentelyyn ja tunneilla tehtyihin tehtäviin
Hyväksytty/hylätty

JATKO-OPINTOJEN ATK-OSAAMINEN 9

1 vvt / 9. lk

Tavoitteet

Tämän kurssin tavoite on valmentaa oppilas jatko-opintoihin. Toisen asteen opinnoissa, sekä ammatillisella puolella että lukiossa, käytetään enenevässä määrin digitaalisia välineitä. Kurssin tarkoitus on varmistaa, että tarvittava tieto- ja viestintäteknikka on hallussa, että oppilas voi keskittyä opiskelussa asiasisältöihin.

Sisältö

- kymmensormijärjestelmä
- Wordin edistynyt käyttö
- Excel
- sähköpostin, O365 ympäristön, Peda.net:n ja Windowsin kertaus
- lisensointi
- sisältö voi hieman vaihdella

Arviointi

Arviointi perustuu pääosin tuntityöskentelyyn ja tunneilla tehtyihin tehtäviin
Hyväksytty/hylätty

SYVENTÄVÄT OHJELMISTOT JA OHJELMOINTI 9

1 vvt / 9. lk

Tavoitteet

Kurssilla opitaan käyttämään editoria nettisivujen tekemisessä. Taito auttaa myös muiden editorien käytössä. DOS on tietokoneen käytön syventävää perusasiaa ja Access perehdyttää tietokantojen perusteisiin.

Sisältö

- nettisivujen tekeminen editorilla
- javascript ohjelmointi
- Access
- DOS
- eteenpäin ohjelmoinnissa
- sisältö voi hieman vaihdella

Arviointi

Arviointi perustuu pääosin tuntityöskentelyyn ja tunneilla tehtyihin tehtäviin
Hyväksytty/hylätty

